

**Наименование на учебния курс: История на България (Средновековие) –
I и II част**

Преподавател: проф. д.и.н. Димо Чешмеджиев

АНОТАЦИЯ:

“История на България (Средновековие)” е част от дисциплината Българска история и се разглежда в контекста на общо балканските и общеевропейските процеси. Курсът лекции има за цел да запознае студентите с основните проблеми от развитието на българското общество през Средновековието: политически, социално-икономически, етнокултурни и пр. На семинарните упражнения се работи с извори и студентите се научават да анализират и придобиват умение да извличат информацията от тези документи. Прилага се практиката да се разглеждат дискуссионни въпроси и да се следи най-новата литература по проблемите на българското средновековие.

БИБЛИОГРАФИЯ:

- Ангелов Д. Богомилството в България, С., 1969.
Ангелов Д. Образуване на българската народност. С. 1971 /2 изд. 1981/.
Ангелов П. България и българите в представите на византийците. С. 1999.
Ангелов П. Българската средновековна дипломация. С. 1988.
Андреев Й. Семинариум по средновековна българска история и помощни исторически дисциплини, В. Търново, 1978.
Андреев Й., И. Лазаров, П. Павлов, Кой кой е в Средновековна България. С. 1994.
Атанасов Г. Християнският Дорусторум – Дръстър. Доростолската епархия през Късната античност и Средновековието IV - XIV в. Варна 2007.
Бакалов Г. Средновековният български владетел (титулатура и инсигнии). С. 1985.
Бешевлиев В. Първобългари. История. С. 1984.
Бешевлиев В. Първобългарите, бит и култура. С. 1981.
Бешевлиев В. Първобългарски надписи. С. 1992.
Биярски И. Институциите на средновековна България. С. 1998.
Божилков И. Българите във Византийската империя. С. 1995.
Божилков И. Българската архиепископия XI-XII век. Списък на българските архиепископи. С. 2011.
Божилков И. Българското общество през 14. Век. Структура и просопография. Пловдив, 2014.
Божилков И. История на Средновековна България. Т. 1 – Варварска България. Пловдив 2017.
Божилков И. История на средновековна България. Т. II – Християнска България. Пловдив 2017.
Божилков И. Седем етюда по Средновековна история. С. 1995.
Божилков И. Цар Симеон Велики (893-927): Златният век на средновековна България. С. 1983.
Божилков И., А.-М. Тотоманова, И. Биярски. Борилов синодик. Издание и превод. София 2010.
Божилков И., В. Гюзелев, История на средновековна България VII-XIV в. С. 2006.
Божилков, И. Фамилията на Асеневци (1186-1460) - генеалогия и просопография. С. 1985.
Бърлиева С. Кирилометодиевски мотиви в латинската и гръцката книжнина. С. 2021.
Ваклинов С. Формиране на старобългарската култура VI-IX в. София 1977.
Генчев Н. Очерци. Социално-психологически типове в българската история. С. 1987.
Георгиева С. Жената в Българското средновековие. С. 2011.
Гюзелев В. Апология на Средновековието. С. 2004.
Гюзелев В. България и Средновековният свят. С. 2021.
Гюзелев В. Извори за средновековната история на България (VII-XV в.) в австрийските ръкописни сборки и архиви. Т. 1, С. 1994
Гюзелев В. Княз Борис Първи. България през втората половина на IX в. С. 1969.

- Гюзелев В. Папството и българите през средновековието. Пловдив 2009.
- Гюзелев В. Папството и българите през средновековието. Пловдив, 2009.
- Гюзелев В. Покръстване и християнизация на българите. Извороведческо изследване с приложение. С. 2006.
- Гюзелев В. Три етюда върху българския XIV век. С. 2009.
- Гюзелев В. Тълкувания върху българското и европейското Средновековие. С. 2018.
- Гюзелев В. Цар Иван Асен II (1218-1241) в изследванията и изворите за личността и управлението му (състояние и предстоящи задачи). – В: Цар Иван Асен II (1218-1241). Сборник по случай 800-годишнината от неговото възшествие на българския престол. Пловдив 2019, 3-18.
- Данчева-Василева А. История на средновековна София IV-XIV век. С. 2017.
- Данчева-Василева А. Пловдив през Средновековието IV-XIV в. С. 2009.
- Даскалова А., М. Райкова, Грамоти на българските царе. Увод. Текстове. Речник. Библиография. С. 2005.
- Димитров Х. България и номадите до началото на XI в. Пловдив 2011.
- Дуйчев И. Българско средновековие. С. 1972.
- Дуйчев И. Проучвания върху българското Средновековие. С. 1945.
- Дуйчев И. Проучвания върху средновековната българска история и култура. С. 1981.
- Държава и църква през XIII век (прев. А.-М. Тотоманова, бел., посл., библи. И. Божилов). София 1999.
- Дьолгер Ф. Средновековното “семејство на владетелите и народите” и българският владетел. - Списание на БАН, 61, 1943, 181-222.
- Заимов Й., В. Тъпкова-Заимова, Битолски надпис на Иван Владислав – самодържец български. Старобългарски паметник от 1015-1016 г. С. 1970.
- Златарски В. Н. История на българската държава през средните векове. Т. 1/1, С. 1970; т. 1/2, С. 1971; т. 2, С. 1972; т. 3, С. 1972.
- Иванов Й. Българите в Македония. С. 1917 (фот. 1986).
- Иванов Й. Български старини из Македония. С. 1931.
- Илиев И. Охридският архиепископ Димитър Хоматиан и българите. С. 2010.
- Илиев И. *Св. Климент Охридски – живот и дейност*. Пловдив 2010.
- Иречек, К. История на българите. С. 1978.
- Йорданов И. Корпус на средновековните български печати. – Плиска-Преслав. Т. 12 (под ред. на П. Георгиев). С. 2016.
- Каймакамова М. Българска средновековна историопис. С. 1990.
- Каймакамова М. Власт и история в средновековна България VII-XIV в. С. 2011.
- Кирило-Методиевска енциклопедия, т. 1-4, С. 1985-2004.
- Коледаров П. Името Македония в историческата география. С. 1985.
- Коледаров П. Политическа география на средновековната българска държава. Т. 1, С. 1979.
- Коледаров П. Политическа география на средновековната българска държава. Т. 2, С. 1989.
- Лазаров И. Политическа идеология на Второто българско царство XII-XIII в. (Генезис). В. Търново, 2003.
- Литаврин Г. Г. България-Византия (XI-XII в.). С. 1987.
- Маркова А. Второто българско царство във война и мир. С. 2022.
- Мутафчиев П. История на българския народ /681-1323/, С., 1943, т. 1-2 /2 изд. С. 1986/.
- Мутафчиев П. Книга за българите. С. 1987.
- Муцопулос Н. „Базиликата св. Ахилий“ в Преспа. Един исторически паметник-свения. Пловдив 2007.
- Николов А. Политическа мисъл в ранносредновековна България (средата на IX-края на X в. С. 2006.

- Николов А. Факти и догадки за събора през 893 г. – В: България в световното културно наследство. Материали от третата национална конференция по история, археология и културен туризъм „Пътуване към България”, Шумен 17-19.05 2012 г. Шумен, 2014.
- Николов Г. Из историята на Самуилова България. С. 2022.
- Николов Г. Н. Централизъм и регионализъм в реннесредновековна България. С. 2005.
- Николов Г. Самостоятелни и полусамостоятелни владения във възобновеното Българско царство (края на XII – средата на XIII в.). С. 2011.
- Николова Б. Устройство и управление на Българската православна църква (IX-XIV в.). С. 2017
- Павлов П. Борис II (Опит за ново тълкуване на семейно-династичните проблеми в Преславския двор при цар Петър). - В: Преслав. Т. 5. С. 1993.
- Павлов П. Първите дами на Средновековна България. С. 2020.
- Пириватрич С. Самуиловата държава - обхват и характер. С. 2000.
- Примов Б. Бугрите. Книга за поп Богомил и неговите последователи. С. 1970.
- Рашев Р. Българската езическа култура VII-IX века. София 2008.
- Славова Т. Владетел и администрация в ранносредновековна България. Филологически аспекти. С. 2010
- Снегаров И. История на Охридската архиепископия. т. 1. 1995.
- Станев К. Тракия през ранното средновековие. В. Търново 2012.
- Тъпкова-Заимова В. „Българи родом”. Комитопулите в летописната традиция. В. Търново 2009.
- Тъпкова-Заимова В. Долни Дунав – гранична зона на византийския Запад. С. 1976.
- Тъпкова-Заимова В. Нашествия и етнически промени на Балканите VI-VII в. С. 1966.
- Тъпкова-Заимова В., А. Милтенова, Историко-апокалиптичната книжнина във Византия и в средновековна България. С. 1996.
- Христоматия по история на България. Т. 1. Съст. Петров П., В. Гюзелев. С. 1978.
- Христоматия по история на България. Т. 2. Съст. Петров П., В. Гюзелев. С. 1978.
- Чешмеджиев Д. “Кнжени” –моу дасть държати словэнско” от Пространното житие на Методий и българо-византийските отношения от първата половина на IX в. - *Palaeobulgarica*, 2004, № 2, 3-19.
- Чешмеджиев Д. Владетелските култове в средновековна България. Пловдив 2022.
- Чешмеджиев Д. Доспат - страници от миналото. Пловдив 2001.
- Чешмеджиев Д. Етюди върху български средновековни култове. Пловдив 2019.
- Чешмеджиев Д. Кирил и Методий в българската историческа памет през средните векове. С. 2001.
- Чешмеджиев Д. Към въпроса за култа на Архангел Михаил в средновековна България. – *Palaeobulgarica*. № 1. 1996, 52-61.
- Шепард Д. Неспокойни съсед. Българо-византийска конфронтация, обмен и съжителство през Средните векове. С. 2007
- Юркова Ю., В. Пенчев, Български средновековни печати и монети. С. 1990.